

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2018-060

2.2.2018

Kommunal Landspensjonskasse gjensidig forsikringsselskap

Livsforsikring/uføredækninger/pensjon

Opphør gjeldsgruppeliv – ektefeller solidarisk ansvarlige – ikke varslet ektefelle- fal. §§ 19-6 og 19-7.

Klager og ektefellen ble i forbindelse med lånopptak omfattet av en gjeldsgruppelivsforsikring i 2008. Ektefellene var solidarisk ansvarlige for lånet. Selskapet varslet i mai 2014 i brev til ektefellen at dekningen opphørte fra og med 1.9.14, og at begge ektefeller hadde rett til å tegne fortsettelsesforsikring, uavhengig av hverandre. Ektefellen hadde ikke tegnet fortsettelsesforsikring da han avgikk med døden 3.11.14. Nemnda kunne ikke se at det var noe å bebreide selskapet for at avdøde ektefelle ikke hadde benyttet seg av adgangen til å tegne fortsettelsesforsikring. Nemnda bemerket at klager som låntaker også burde ha fått separat varsel om endringen og muligheten for fortsettelsesforsikring, men kunne ikke se at klager var påført et økonomisk tap som følge av dette. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Klager (f. 1955) og ektefellen (f. 1952) tok i 2008 i fellesskap opp lån i KLP. I den forbindelse ble de automatisk gjeldsforsikret, gjennom medlemskap i en gruppelivsordning.

Selskapet sendte klagers ektefelle "Varsel om opphør av gjeldsforsikring" 13.5.14:

Det varsles herved om at gjeldsgruppelivsforsikringen opphører med virkning fra og med 1.9.2014. I samsvar med lov om forsikringsavtaler § 19-7 har de forsikrede hver for seg rett til å fortsette forsikringsforholdet med individuell premieberegning uten å gi nye helseopplysninger. Forsikrede må benytte seg av denne adgangen innen seks måneder etter at selskapets ansvar er falt bort. Med forsikrede menes låntaker og dens ektefelle samboer. Begge har rett, uavhengig av hverandre, til å tegne fortsettelsesforsikring med en forsikringssum tilsvarende 50% av restgjelden, som her utgjør kr 200 445.

Tilsvarende brev ble ikke sendt klager.

Ektefellen døde 3.11.14. Han hadde ikke benyttet adgangen til å tegne fortsettelsesforsikring. Klagers krav ble av den grunn avslått.

Klager har anført at selskapet ikke kunne si opp gjeldsgruppelivsforsikringen når avdøde hadde forholdt seg til den gjennom lang tid. Det er videre tvilsomt om selskapet ved brevet 13.5.14 informerte ektefellen godt nok om at han ville være udekket. Han var på dette tidspunktet allerede sterkt svekket, og hadde ikke reell mulighet til å vurdere nye forsikringer. Han hadde heller ikke mulighet til å tegne fortsettelsesforsikring, fordi han på dette tidspunktet antageligvis ikke fylte vilkårene. Selskapet kunne ikke ensidig si opp en avtale som hadde løpt i mange år i den situasjonen som oppstod, og det er urimelig å ikke innvilge erstatning i denne saken. Det har formodningen mot seg at avdøde ikke ønsket å videreføre forsikringen han hadde betalt på i mange år, og selskapet burde undersøkt dette nærmere.

Klager var også forsikret og solidarisk ansvarlig for lånet og skulle ha blitt varslet da selskapet sa opp forsikringen. Hun hadde selvstendig rett til å tegne fortsettelsesforsikring. Det kan ikke anses

uforholdsmessig byrdefullt å måtte varsle henne om det. Selskapet har brutt sin opplysningsplikt, jf. praksis og teori. Fal. § 19-7 er ikke til hinder for at klager kunne tegnet fortsettelsesforsikring på sin ektefelles liv.

Selskapet har anført at ektefellen ble varslet i brevet av 13.5.14 om opphør av forsikringen, og om muligheten til å tegne fortsettelsesforsikring uten nye helseopplysninger. Dekningen opphørte med virkning fra 1.9.14. Ektefellen hadde ikke tegnet individuell fortsettelsesforsikring på dødsfallstidspunktet. At klagers ektefelle var alvorlig syk og ikke i stand til å ivareta sine interesser er en risiko selskapet ikke kan påta seg.

Som forsikret er man ikke beskyttet mot forsikringstakers oppsigelse av en kollektiv avtale. Avdøde var hovedlåntaker, og brevet 13.5.14 ble derfor sendt til ham. Det fremgår av brevet at begge ektefeller, uavhengig av hverandre, hadde rett til å tegne fortsettelsesforsikring. Da selskapet ikke har oversikt over hovedlåntakernes sivile status til enhver tid, anses det tilstrekkelig å varsle hovedlåntakerne. Selskapets varsel var tilstrekkelig iht. praksis og teori. Saken gjelder ikke klagers rett til å tegne fortsettelsesforsikring, eller om hun ble tilstrekkelig informert om dette, men om hennes ektefelle var forsikret på dødsfallstidspunktet eller ikke. Det er uten betydning om klager hadde tegnet individuell fortsettelsesforsikring, da forsikringssummen da eventuelt ville blitt utbetalt ved hennes død, og ikke ved ektefellens. Klager kunne uansett ikke tegnet fortsettelsesforsikring på sin ektefelles liv, jf. fal. § 19-7.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Nemnda ser først på oppsigelsen av forsikringen. Nemnda legger til grunn at KLP som forsikringstaker sa opp forsikringen, se fal. § 19-6 annet ledd. Nemnda peker imidlertid på at etter § 12 i vilkårene for KLPs Gjeldsgruppeforsikring, gjeldende fra 1.5.09, kan forsikringstaker/långiver, si opp forsikringen ved årets slutt, dersom oppsigelse mottas senest to måneder før årsskiftet. Selv om oppsigelsen ikke er i strid med fal., kan det se ut som om långiver her har opptrådt i strid med en bestemmelse i vilkårene. Nemnda kan imidlertid ikke se at det er av betydning for saken.

Når en livsforsikring, som i dette tilfellet, blir sagt opp, plikter selskapet å tilby medlemmene å fortsette forsikringsforholdet individuelt, se fal. § 19-7 første ledd. Selskapets brev 13.5.14 til avdøde, er for så vidt hva gjelder ham i samsvar med påbudet i fal. § 19-7 første ledd, og nemnda har for hans vedkommende ikke noe å bemerke til det.

Avdøde benyttet ikke anledningen til å tegne fortsettelsesforsikring innen fristen på seks måneder, og ettersom dekningen i henhold til brevet av 13.5.14 opphørte 1.9.14, hadde avdøde ikke noen gjeldsforsikring da han døde. Nemnda kan ikke se at det i den forbindelse er noe å bebreide selskapet, se uttalelse 2014-536.

Det fremgår av § 3 første ledd i forsikringsvilkårene at «alle som har opptatt lån hos forsikringstaker omfattes av dødsrisiko- og uførekapitalforsikringen». I dette tilfellet var begge ektefeller oppført som låntakere. I brevet med opphørsvarsel av 13.5.14, tilbyr selskapet også klager (i egenskap av låntaker eller ektefelle) å tegne selvstendig fortsettelsesforsikring. Etter nemndas syn, burde tilbudet – og varslet – ha vært sendt separat til klager. Klagers utnyttelse av retten til individuell fortsettelsesforsikring ville likevel ikke gitt henne rett til utbetaling under ektefellens dødsrisikodekning.

For så vidt gjelder et mulig erstatningsansvar for selskapet for manglende selvstendig varsling av ektefellen, viser nemnda til at klager i en epost 20.1.15 til selskapet skrev:

Jeg har tenkt over situasjonen jeg har havnet i, og har funnet ut at jeg dessverre ikke har mulighet til å fortsette med individuell fortsettelsesforsikring, slik jeg har fått tilbud om. Kan dere se vekk fra dette?

Nemnda har ikke klart å rekonstruere bakgrunnen for eposten, men finner å måtte legge til grunn at forsikrede med dette avslår tilbud om en individuell fortsettelsesforsikring. Klager kan da ikke ses å ha hatt noe økonomisk tap som selskapet er ansvarlig for.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Ingrid Smedsrud (nestleder), Hege Opheim (nøytralt oppnevnt medlem), Mildrid Felland (selskapsrepresentant), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingebjørg Kiil (forbrukerrepresentant).